

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5136/2567

พนักงานอัยการจังหวัดอุดรดิตถ์ โจทก์ นาย ค. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 3, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30, ป.อ. มาตรา 53, ป.อ. มาตรา 78, ป.อ. มาตรา 91, ป.ยาเสพติด มาตรา 1, ป.ยาเสพติด มาตรา 90, ป.ยาเสพติด มาตรา 104, ป.ยาเสพติด มาตรา 145, ป.ยาเสพติด มาตรา 162, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 57, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 66, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 91, พระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 24, พระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 25, พระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 26, ป.วิ.อ. มาตรา 195, ป.วิ.อ. มาตรา 225, พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2550 มาตรา 3

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 วรรคสาม (2), 57, 66 วรรคสาม, 91 การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานเสพเมทแอมเฟตามีน จำคุก 6 เดือน ฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จำคุกตลอดชีวิต และปรับ 1,000,000 บาท จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 ประกอบมาตรา 53 ให้กระทงละกึ่งหนึ่ง ฐานเสพเมทแอมเฟตามีน คงจำคุก 3 เดือน ฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย คงจำคุก 25 ปี และปรับ 500,000 บาท รวมจำคุก 25 ปี 3 เดือน และปรับ 500,000 บาท หากไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 กรณีกักขังแทนค่าปรับให้กักขังเกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี รัชของกลาง จำเลยยื่นคำร้องว่า ประมวลกฎหมายยาเสพติดได้แก้ไขฐานความผิดและบทกำหนดโทษที่ศาลจะลงโทษแก่จำเลยอันส่งผลต่อคำพิพากษาและการลงโทษจำเลยซึ่งจะทำให้จำเลยได้รับการลดโทษหรือได้รับการปล่อยตัว จำเลยมีความประสงค์จะได้รับประโยชน์จากประมวลกฎหมายยาเสพติดเนื่องจากเป็นกฎหมายที่เป็นคุณแก่จำเลยขอให้ศาลพิพากษาแก้โทษจำคุก แก้อัตราส่วนโทษจำคุก และโทษปรับโดยการลดโทษจำคุกและโทษปรับแก่จำเลย ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งว่า กรณีที่กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในภายหลังการกระทำความผิดให้ใช้กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณแก่ผู้กระทำความผิดไม่ว่าในทางใดนั้น หากผู้กระทำความผิดที่ยังไม่ได้รับโทษหรือกำลังรับโทษอยู่และโทษที่กำหนดตามคำพิพากษานหนักกว่าโทษที่กำหนดตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง อาจร้องขอให้ศาลกำหนดโทษเสียใหม่ตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังได้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3 (1) แต่กรณีตามคำร้องของจำเลย โทษตามคำพิพากษานหนักกว่าโทษที่กำหนดตามที่กฎหมายบัญญัติในภายหลัง จึงไม่มีเหตุที่จะกำหนดโทษให้ใหม่ ให้ยกคำร้อง จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์แผนกคดียาเสพติดพิพากษายืน จำเลยฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดียาเสพติดตรวจสอบสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว คดีนี้ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 วรรคสาม (2), 57, 66 วรรคสาม, 91 เมื่อจำเลยยื่นคำร้องอ้างว่าประมวลกฎหมายยาเสพติดซึ่งใช้บังคับแล้ว มีการแก้ไขฐานความผิดและบทกำหนดโทษที่ลงแก่จำเลยเปลี่ยนแปลงไป อันมีผลต่อคำพิพากษาและการลงโทษจำเลยโดยอาจทำให้จำเลยได้รับการลดโทษ ลดอัตราส่วนโทษจำคุก และโทษปรับ หรือได้รับการปล่อยตัว จำเลย

มีความประสงค์จะได้รับประโยชน์จากประมวลกฎหมายยาเสพติดเนื่องจากเป็นกฎหมายที่เป็นคุณแก่จำเลย คดีจึงมีประเด็นข้อพิพาทว่า กรณีมีเหตุกำหนดโทษให้จำเลยใหม่ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดที่บัญญัติในภายหลังซึ่งเป็นคุณแก่จำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3 (1) หรือไม่ คดีนี้ศาลชั้นต้นเป็นศาลจังหวัด การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลชั้นต้นต้องมีผู้พิพากษาอย่างน้อยสองคนจึงเป็นองค์คณะที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 26 การที่ศาลชั้นต้นพิจารณาคดีนี้และมีคำสั่งยกคำร้องขอกำหนดโทษใหม่ของจำเลยโดยผู้พิพากษาคนเดียวเป็นผู้พิจารณาพิพากษาคดีนั้น เป็นการไม่ชอบด้วยพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 24 (2) และมาตรา 26 เนื่องจากการพิจารณาพิพากษาคดีดังกล่าวมีลักษณะเป็นการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทแห่งคดีซึ่งไม่อยู่ในอำนาจของผู้พิพากษาคนเดียวที่จะออกคำสั่งได้ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 25 จึงเป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย และมีผลให้ศาลอุทธรณ์ไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนี้ ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. 2550 มาตรา 3 อย่างไรก็ตามคดีนี้เป็นชั้นขอให้กำหนดโทษใหม่เนื่องจากกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในภายหลัง การกระทำความผิด โดยจำเลยกำลังรับโทษอยู่ แม้คำสั่งศาลชั้นต้นและคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ไม่ชอบด้วยกฎหมายดังวินิจฉัยข้างต้น แต่เมื่อคดีขึ้นมาสู่ศาลฎีกา ถือว่าสำนวนความตามคำร้องของจำเลยปรากฏแก่ศาลฎีกาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3 (1) แล้ว ศาลฎีกาจึงเห็นควรวินิจฉัยว่าโทษที่กำหนดตามคำพิพากษานี้หนักกว่าโทษที่กำหนดตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังหรือไม่ โดยไม่จำเป็นต้องย้อนสำนวนไปให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งคำร้องขอกำหนดโทษใหม่โดยให้มีผู้พิพากษารบองค์คณะและศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาใหม่อีก เห็นว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3 บัญญัติว่า "ถ้ากฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในภายหลัง การกระทำความผิด ให้ใช้กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณแก่ผู้กระทำความผิด ไม่ว่าในทางใด เว้นแต่คดีถึงที่สุดแล้ว แต่ในกรณีที่คดีถึงที่สุดแล้ว ดังต่อไปนี้ (1) ถ้าผู้กระทำความผิดยังไม่ได้รับโทษ หรือกำลังรับโทษอยู่และโทษที่กำหนดตามคำพิพากษานี้หนักกว่าโทษที่กำหนดตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง... ให้ศาลกำหนดโทษเสียใหม่ตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง..." ดังนี้ คำว่า กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดหรือกฎหมายที่ใช้ในภายหลังการกระทำความผิดดังกล่าวนี้ หมายถึงกฎหมายที่บัญญัติถึงการกระทำอันเป็นความผิด หรือบัญญัติถึงกำหนดโทษหรือโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้น ซึ่งคดีนี้ลงโทษจำเลยฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและฐานเสพเมทแอมเฟตามีน หากมีการแก้ไขบทกฎหมายดังกล่าวในทางที่เป็นคุณแก่จำเลยผู้กระทำความผิดและมีผลที่จะทำให้จำเลยได้รับโทษน้อยลง ศาลย่อมมีอำนาจแก้ไขโทษที่จะลงแก่จำเลยได้ภายในเงื่อนไขของมาตรา 3 สำหรับการปรับบทกำหนดโทษฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายนั้น เห็นว่า ประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 1 นิยามคำว่า จำหน่าย ให้หมายความรวมถึงมีไว้เพื่อจำหน่ายด้วย ดังนั้น การมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและการจำหน่ายจึงถือเป็นความผิดอย่างเดียวกันคือการจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน การกระทำของจำเลยจึงเป็นการกระทำความผิดฐานจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนตามประมวลกฎหมายยาเสพติด โดยมาตรา 145 วรรคหนึ่งถึงวรรคสาม กำหนดโทษหนักเบาตามพฤติการณ์หรือบทบาทหน้าที่ในการกระทำความผิดเป็นสำคัญ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า จำเลยมี

เมทแอมเฟตามีนของกลาง 1,340 เม็ด น้ำหนักสุทธิ 138.480 กรัม คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ 21.737 กรัม ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ประกอบกับร้อยตำรวจเอก ป. ผู้ร่วมจับกุม เบิกความว่า จำเลยให้การว่ารับเมทแอมเฟตามีนของกลางมาจากนาย ว.หรือ ร. เพื่อจะนำไปให้นาย น. หรือ ห. แต่นางสาว ฝ.โทรศัพท์ติดต่อจำเลยแจ้งว่าเจ้าพนักงานตำรวจจับนาย น.แล้ว จำเลยจึงนำเมทแอมเฟตามีนของกลางไปเก็บไว้ที่บ้าน บ่งชี้ถึงพฤติการณ์การกระทำความผิดของจำเลยว่า จำเลยมีเมทแอมเฟตามีนของกลางไว้ในครอบครองเพื่อนำไปขายให้แก่ นาย น. อันเป็นการจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน หากจำเลยนำเมทแอมเฟตามีนของกลางไปขายให้นาย น. แล้วเชื่อว่านาย น. ต้องนำเมทแอมเฟตามีนของกลางไปจำหน่ายให้แก่บุคคลอื่น ซึ่งโดยสภาพย่อมทำให้เกิดการแพร่กระจายไปยังผู้เสพหลายคน อันเป็นการก่อให้เกิดการแพร่กระจายในกลุ่มประชาชน การกระทำของจำเลยจึงต้องด้วยประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 145 วรรคสอง (2) ซึ่งมีระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสองล้านบาท อันเป็นคุณแก่จำเลยมากกว่ากฎหมายเดิมเมื่อโทษจำคุกที่กำหนดตามคำพิพากษาถึงที่สุดคือโทษจำคุกตลอดชีวิตหนักกว่าโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงยี่สิบปีซึ่งเป็นโทษจำคุกที่กำหนดตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง จึงต้องกำหนดโทษจำคุกให้จำเลยใหม่ตามโทษจำคุกที่กำหนดตามกฎหมายที่ใช้ในภายหลังการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3 (1) ส่วนการปรับปรับบทกำหนดโทษความผิดฐานเสพยาเมทแอมเฟตามีนนั้น ความผิดฐานเสพยาเมทแอมเฟตามีนตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 57 ต้องด้วยบทกำหนดโทษตามมาตรา 91 ซึ่งเป็นบทกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด มีระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ โดยประมวลกฎหมายยาเสพติดบัญญัติไว้ในมาตรา 104 ต้องด้วยบทกำหนดโทษตามมาตรา 162 มีระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ดังนี้ ประมวลกฎหมายยาเสพติดซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในภายหลังการกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้การเสพยาเมทแอมเฟตามีนเป็นความผิดเช่นเดิม ดังนี้ เมื่อโทษจำคุกในความผิดฐานเสพยาเมทแอมเฟตามีนที่กำหนดตามคำพิพากษาถึงที่สุดไม่หนักกว่าโทษจำคุกที่กำหนดตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง กรณีจึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะกำหนดโทษความผิดฐานดังกล่าวให้จำเลยใหม่ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3 (1) พินิจพิจารณาคำสั่งศาลชั้นต้นและคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ และให้กำหนดโทษจำเลยเสียใหม่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3 (1) สำหรับความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ให้ปรับปรับบทกำหนดโทษตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 90, 145 วรรคสอง (2) จำคุก 20 ปี และปรับ 1,000,000 บาท ลดโทษให้กึ่งหนึ่งแล้ว คงจำคุก 10 ปี และปรับ 500,000 บาท เมื่อรวมกับโทษจำคุกในความผิดฐานเสพยาเมทแอมเฟตามีนแล้ว เป็นจำคุก 10 ปี 3 เดือน และปรับ 500,000 บาท หากไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 กรณีกักขังแทนค่าปรับให้กักขังได้เกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี

องค์คณะ

เทพ อิงคสิทธิ์ · วรวิทย์ ทวาทสิน · ศรศักดิ์ กุลจิตติบวร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/5136/2567>